

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Niemce. — Rosya. — Księztwa Nad Dunajskie. — Turcya. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

1855
1855

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

(Nabożeństwo dziękczynne.)

Wiedeń, 3. maja. Wczoraj przed południem o godzinie 11. odbyło się w kościele Śtej Anny solenne nabożeństwo dziękczynne z odśpiewaniem Te Deum za szczęśliwe ocalenie życia Jego Mości Cesarza Francuzów z morderczej ręki. — Kościół był przepelniony; oprócz personalu ces. francuskiej ambasady i osiadłych tu Francuzów znajdowali się na niem. Jego Eminencya przewielebny kardynał-pronuncyusz Viale-Prela, Jego Excelencya pierwszy szambelan hrab. Lanckoroński, Jch Excelencye pp. ministrowie hrab. Buol-Schauenstein, baron Bach, hrabia Thun, baron Bruck, baron Krauss i kawaler Toggenburg; Jego Excelencya podsekretarz państwa baron Werner z urzędnikami c. k. ministeryum spraw zewnętrzych, Jch Excelencye pp. fmł. baron Prokesch-Osten, fm. hrabia Nugent, naczelny komendant III. i IV. armii fzm. baron Hess, który wczoraj wieczór miał odjechać do Galicyi, i nakoniec wszyscy ministrowie mocarstw zaprzyjaźnionych z Francją.

(W. Z.)

(Reorganizacya c. k. konzulatów w Sycylii.)

Wiedeń, 1. maja. Jego c. k. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z 21. marca b. r. potwierdzić reorganizacyę austryackich konzulatów w królestwie obojga Sycylii. Na mocy tego będą zaprowadzone następujące urzęda konzularne, mianowicie:

I. W królestwie Neapolu. A) Bezplatny cesarski jeneralny konzulat w Neapolu jako dyrygujący urząd wszystkimi austryackimi urzędami konzularnymi w królestwie Neapolitańskim po tej stronie Faro di Messina. B) Bezplatne ces. wicekonzulatory w Otranto, Brindisi, Bari, Gaeta, Barletta i Molfetta. Prócz tego zatwierdziło ministeryum handlu nadal ces. konzularnych agentów w Kastellamare, Pozzuoli, Salerno, Reggio di Calabria, Katanzoro, Kotrone, Taranto, Gallipoli, Monopoli, Bisceglia, Trani, Manfredonia, Vasto, Ortona i Peskara; następnie zaprowadzenie konzularnego agenta w Mola di Bari, zamiast dawniejszego wicekonzula.

II. W królestwie Sycylii. A) Cesarski jeneralny konzulat w Palermo jako urząd dyrygujący wszystkimi austryackimi urzędami w królestwie Sycylii po tamtej stronie Faro di Messina. B) Bezplatne cesarskie wicekonzulatory w Chessina, Girgenti, Trapani i Katanja. Prócz tego zatwierdza ministeryum handlu nadal ces. konzularnych agentów w Cefalu, Milazzo, Lipari, Agosta, Siragosa, Pozzalo, Likata, Sciakka i Marsala. Tem samym najwyższem postanowieniem raczył Jego ces. król. Apostolska Mość dotychczasowego bezpłatnego konzula w Neapolu, Natall Sorvillo, mianować bezpłatnym konzulem jeneralnym, następnie dotychczasowego zawiadowcę wicekonzulatu w Otranto, barona Donato Maria Basalu i dotychczasowych agentów konzularnych, Antonio Leanza w Brindisi, Antonio Karassi w Bari, Ambrosio di Vendillis w Gaeta, Marko Palendex w Barletta, Ignazio Fontana w Molfetta i Alfno Skuto Tomasetti w Katanja mianował bezpłatnymi wicekonzulami, wszystkich z prawem pobierania przepisanych taryfą należytości konzularnych, a cesarskiemu jeneralnemu konzulowi w Palermo Stanisławowi Wallenburg w uznaniu długoletniej wysługi jego, nadał order żelaznej korony trzeciej klasy z uwolnieniem od tacy.

Anglia.

(Posiedzenie w izbach z d. 26. kwietnia.)

Londyn, 27. kwietnia. Na wczorajszym posiedzeniu izby wyższej oświadczył lord Clarendon na zapytanie pana Harsowby, że admiralicya otrzymała telegraficzną depezę z Bałakławy w mniej niż dwudziestu czterech godzinach, jednak z tem tylko doniesieniem, że komunikacya telegraficzna już zupełnie jest otworzona, o obłożeniu niepodała pomieniona depeza żadnej wiadomości. Na wniosek lorda Malmesbury nakazano przedłożyć wykaz, ile koni od 1. stycznia 1854 wywieziono z Anglii. Lord Malmesbury sądzi, że liczba

wywiezionych koni jest bardzo znaczna; w Folkestone powiedziano mu, że w przeciągu trzech tygodni wywieziono do tysiąca koni do Francyi. Niema nic do zarzucenia przeciw wywozowi ogierów, ale klacze i źrebieta powinnyby zostać w kraju. Lordowie Hardwicke i Campbell żądają ograniczenia wywozu koni. Lord Grey przeciwnie oświadcza, że niezależy, iż rząd do wydania podobnego zakazu musi mieć osobne upoważnienie, na które parlament nie tak łatwo zezwoli. Na zapytanie lorda Lyndhurst względem polityki Austrii oświadczył lord Lansdowne w niebytności ministra spraw zagranicznych, że przed przybyciem lorda John Russell, które za kilka dni nastąpi, niemoże dać w tym względzie bliższych wyjaśnień.

Na posiedzeniu izby niższej oznajmił Mr. J. B. Smith, że do mocy swego szanownego przyjaciela Mr. W. Brown względem zaprowadzenia decymalnej monety, wnieście poprawkę tej treści, żeby podano adres do królowej z prośbą, aby Jej Mość Królowa zwołała „kongres wszystkich narodów“ ku zaprowadzeniu wspólnych w całym świecie monet, miar i wag. Na zapytanie pułkownika Boldeiros odpowiedział lord Palmerston, że rząd kazał w pobliżu Aldershot budować baraki na 10.000 wojska; obóz obejmować będzie dwadzieścia pułków milicyi, kilka pułków liniowych, trzy bataliony polnej artyleryi i dwie lub trzy kompanie kawaleryi. Mr. F. Peel na zapytanie, że z dwóch pułków jazdy indyjskiej, które przechodziły przez Egipt, 550 żołnierzy i drugie tyle koni znajduje się obecnie w drodze do Krymu, a 1100 kawalerzystów otrzymało rozkaz odplynie z Anglii. Do transportowania tego wojska przeznaczony jest jeden paropływ, inne okręta transportowe są żaglowe, gdyż z trudnością przychodzi najmowanie okrętów parowych. Na zapytanie pana Miles oświadczył lord Palmerston, że minister wojny ciągle jest zajęty wypracowaniem planu reformy w organizacyi departamentu wojskowego i że swój plan pomimo wielkich trudności w szczegółowym przeprowadzeniu w krótkce przedłoży parlamentowi. Mr. Layard życzy sobie wiedzieć, czyli rząd niema wiadomości z Bałakławy, gdyż od wczoraj i przedwczoraj drut elektryczny ciągnie się bez przerwy z Downing-Street w Londynie aż do obozu pod Sebastopolem; następnie zapytuje, czyli publiczność będzie mogła korzystać z otwarcia tej linii telegraficznej. Lord Palmerston odpowiada, że telegraf, o którym mowa jest rzeczywiście otwarty i że pierwszy lord admiralicyi dziś i wczoraj tym telegrafem otrzymał depeze donoszące jednak tylko to, że telegraf jest otwarty. Innych wiadomości z Krymu nie było. Czyli publiczność będzie mogła używać tego telegrafu, na to zapytanie odpowie lord Palmerston inną razą. Mr. Layard: Niepojmuję jak to być może, by nienadeszła żadna wiadomość o oblężeniu — ani słowa o pomyslnym lub niepomyslnym skutku bombardowania? Lord Palmerston oświadcza, że najnowsze depeze telegraficzne nieodnoszą się do tego przedmiotu. Sir C. Wood, do którego depeze były adresowane, oświadcza, że wczoraj (we środę) otrzymał depezę (z wtorku) od Sir Edmunda Lyons potwierdzającą odebranie depezy admiralicyi. Dziś (czwartek) otrzymał depezę od angielskiego konzula z Bukaresztu z uwiadomieniem, że niema nic nowego doniesć. — Na wezwanie p. Roebuck zapewnił lord Palmerston, że się postara o to, ażeby naczelny dowódzca armii w Krymie codziennie donosił do ministeryum wojny, co się dzieje pod Sebastopolem. Na interpelacyę pana Bright przyrzeka lord Palmerston, że równie jak izbie wyższej tak i niższej przedłożone będą dokumenta tyczące się konferencyi wiedeńskiej. Niemoże jednak oznaczyć dnia, kiedy to nastąpi, gdyż lord John Russell jeszcze niepowrócił. Tyle tylko może powiedzieć, że w tym względzie niebędzie niepotrzebnej zwłoki. Mr. Bright powiada, że na wypadek zwłoki wnieście osobną mocyę. Mr. Olway zapytuje, czyli p. Drouyn de Lhuys równocześnie z lordem J. Russell wyjechał z Wiednia. Lord Palmerston niemoże w tym względzie nic pewnego powiedzieć, zdaje mu się jednak, że p. Drouyn de Lhuys zapewne także odjechał.

(W. Z.)

(Sprawy w izbach z d. 30. kwietnia.)

Londyn, 1. maja. Na wczorajszym posiedzeniu izby niższej oświadczył pierwszej lord admiralicyi, Sir Charles Wood, że rząd otrzymał depezę lorda Raglana z d. 29. kwietnia, według której do tego czasu ani nie poprzestano bombardować Sebastopola, ani nie zaniechano oblężenia tej twierdzy. Tylko baterye francuzkie przerwały chwilowo swój ogień. Lord Raglan dowiaduje się następnie, kiedy się może spodziewać przybycia sardyńskiego korpusu ekspedycyjnego. Lord John Russell mówił o konferencyach wiedeń-

skich. Nowych objaśnień nie udzielił żadnych w poglądzie swoim na rozmaite stadia układów. Oświadczył, że odrzucono propozycje pełnomocników rosyjskich, gdyż sprzymierzeni uznali je za niepodobne do przyjęcia. Lord *Palmerston* przyrzekł, nie wyznaczając jednak pewnego dnia, przedłożyć parlamentowi dokumenta odnośnie do układów. Po wyjeździe lorda *Russella* wniosła Rosya propozycje przeciwne, które sprzymierzeni odrzucili. Potem wzięto pod obrady pożyczkę i większość izby zgodziła się na zasadę, ażeby po zawarciu pokoju spłacano rocznie milion z kapitału pożyczki. Nakoniec rozbierno bil względem stępu na gazety i wniesiono artykuł przeciw przedrukowi, który potem cofnięto. Dyskusya innych artykułów była mniej znacząca. (W. Z.)

(Goście na wystawę francuską zaproszeni. — Lord *Dundonald* szuka poparcia u kapitalistów. — Powiększenie armii *Raglana*.)

Londyn, 26. kwietnia. Na uroczystość otwarcia wystawy Paryskiej zaproszono z Anglii: Prezydenta i wiceprezydenta departamentu handlu, dawnych komisarzy wystawy Londyńskiej, członków sądu przysięgłych, lorda mayora i aldermena miasta Londynu, mayora z Dublina, lorda *Provost* z Edynburga, prezydenta i wiceprezydenta wschodnio-indyjskiej kompanii, tudzież prezydentów kilku zakładów naukowych.

Lord *Dundonald* jest tak silnie przekonany, że miernym kosztem w sumie miliona funtów szterlingów może zniszczyć *Kronstadt*, *Sweaborg*, *Helsingfors* i *Sebastopol*, iż za przyzwoleniem rządu chce przedłożyć plan swój kilku przedsiębiorczym kapitalistom w *City*, ażeby mu zaliczyli pieniądze.

Według poczynionych ze strony ministerium wojny urzędów będzie armia lorda *Raglana* w drugim tygodniu maja wzmocniona liczbą 3400 ludzi kawalerji i 10,000 piechoty. (W. Z.)

Francya.

(Przemowa prezydenta Sanatu do Cesarza i odpowiedź.)

Paryż, 29. kwietnia. Po zamknięciu sesji dnia wczorajszego udał się Senat do Jego Mości Cesarza na posłuchanie poze-gnawcze. Prezydent miał następującą przemowę do Cesarza.

„Sire! Na aklamacje w Londynie i na słuszną dumę, którą Francya z tego powodu była przejęta, chciano odpowiedzieć morderczym zamachem. Ale opiekuńcza ręka Boga widoczniejsza jeszcze aniżeli ręka fanatycznego cudzoziemca, którego zamysły zniweczone zostały. Błogosławmy podziwienia godnej logice, która panuje w uchwałach Opatrzności. Opatrzność chciała ażeby się tron Waszej Cesarskiej Mości wznosił jak mur między Francją a rewolucją, chce przeto ażeby stronictwa niestały na przeszłość Waszej Cesarskiej Mości w dopełnieniu wielkiej misji, od której zawisły losy Europy i przyszłość cywilizacji. Łączmy uczucia nasze z uczuciami Cesarzowej. Nie masz francuzkiego serca, któreby niedrzało tak jak Jej serce.“ Cesarz odpowiedział:

„Dziękuję Senatowi za wyrażone mi uczucia. Nieobawiam się zamachów skrytobójczych. Są istoty, które służą na zarządzie wyroków Opatrzności. Dopóki niespełnię mojej misji, dopóty niejestem narażony na żadne niebezpieczeństwo.“

Cesarz i Cesarzowa udali się dziś jak za zwyczaj do lasku bułońskiego, Cesarz konno, Cesarzowa w powozie. Ludność witała Cesarstwo wszędzie okrzykami radości. (W. Z.)

(Pan *Thouvenel* podał się do dymisji. — Protest Akademików.)

Paryż, 28. kwietnia. Pan *Thouvenel*, dyrektor spraw politycznych w ministerstwie spraw zagranicznych, który podczas niebytności pana *Drouyn de Lhuys* tymczasowo sprawował jego urząd, podał się do dymisji.

Do Gazety kolońskiej donoszą z Paryża o odbytem w przeszły wtorek zgromadzeniu członków instytutu, na którym prawie jednogłośnie uchwalono podać unisoną protestacyę przeciw nowemu dekreto wi rządu. Hrabia *Molé*, *Guizot* i inni przemawiali gorliwie za protestacyą. Zapewniają także, że członkowie akademii, którzy podpisali protestacyę mają zamiar podać się en masse do dymisji, jeżeli rząd nie cofnął dekretu. Korespondent jednak sądzi, że do tego zapewne nieprzychylnie. (Abbl. W. Z.)

(Powód odroczenia wystawy. — Pan *Thouvenel* w dymisji, potwierdza się.)

Paryż, 29. kwietnia. Otworzenie wystawy przemysłowej odłożono na dzień 15. maja, gdyż dopiero przedwczoraj spostrzeżono brak wentylatorów. Wzięto się więc teraz do tej pracy gorliwie, a do 15. maja uporają się już zapewne i z przyozdobieniem sal, a zatem i samo otworenie wystawy będzie odrazu świetniejsze i ciekawsze. Potwierdza się, że p. *Thouvenel*, „chef des affaires politiques“ w ministerjum spraw wewnętrznych, podał się właśnie do dymisji, którą Cesarz przyjął natychmiast i bez najmniejszego ze swej strony postrzeżenia. (Zeit.)

Belgia.

(Obiór nowego prezydenta w izbach.)

Bruksela, 26. kwietnia. Na przedwczorajszem posiedzeniu izby reprezentantów złożyli nowi ministrowie deklaracyę względem utworzenia nowego ministerjum, poczem prezydent izby, pan *Delfosse* oznajmił, że uważa to za rzecz niestosowną, ażeby izba miała prezydenta będącego w najważniejszych kwestyach sprzecznego zdania z ministerstwem. Ustępuje przeto z posady swojej. Wczoraj wybrano pana *Delfosse* powtórnie większością 48 głosów przeciw 44, oświadczył jednak, że pod obecnem ministerjum i wśród terażniejszego stanu izby nie może być nadal prezydentem. Potem

obrano pana *Delehaye* większością 49 głosów, a *Delfosse* otrzymał 41. W miejsce ministra p. *Vilain* obrano p. *Naeyer* pierwszym wiceprezydentem. Są to kandydaci ministerstwa. (W. Z.)

Niemce.

(Zamknięcie izb pruskich.)

Berlin, 4. maja. Pan prezydent ministrów zamknął izby wczoraj o god. 3 po południu. W mowie odnoszącej się po większej części do reform wewnętrznych, wspomniął z uznaniem o zaufaniu, z jakim przyzwolony w roku zeszłym kredyt na potrzeby nadzwyczajne administracyi wojskowej rozciągnięto także na rok bieżący. W użyciu kredytu będzie się mieć wzgląd na powszechne położenie finansów, a oszczędność nastąpi o tyle, o ile zgadza się z obowiązkiem rządu utrzymywać armię w pogotowiu, by wśród trudnych zawikłań politycznych, które niestety nie zostały jeszcze załatwione, zachować z całą siłą niepodległość, godność i stanowisko Prus jako mocarstwa pierwszego rządu. (Abbl. W. Z.)

(Władza dominikalna nie ustala.)

Berlin, 29. kwietnia. Najnowszy numer dziennika ministerjalnego wewnętrznej administracyi zawiera okólnik ministra spraw wewnętrznych wydany pod d. 15. lutego r. b. do król. rządów sześciu wschodnich prowincyi o prawem uzasadnieniu dalszej dominikalnej władzy policyjnej. Opiewa tak:

„Doszły mi niedawno wątpliwości, powodujące mię oznaczyć niniejszem bliżej król. rządowi stanowisko prawne, z którego król. rząd państwa był dotychczas i pozostanie nadal tego zdania, że dalsze trwanie dominikalnej władzy policyjnej według terażniejszego prawodawstwa w tej mierze jest zupełnie prawem uzasadnione . . . Rząd państwa uznawał to zawsze od czasu wydania dokumentu konstytucyjnego, a prócz tego także w przedłożonym izbom poprzedzającym projekcie do ustawy o instytucyi policyjnej w sześciu wschodnich prowincyach. Rząd król. ma się w danym przypadku stosować w swem postępowaniu według niniejszego wykładu.“ (W. Z.)

Rosya.

(Ścisłejsze oznaczenie paragrafów co do prasy urzędowej.)

Rząd widział się spowodowanym do ścisłejszego oznaczenia paragrafów prawnych co do prasy urzędowej. Postanowienia dotychczasowe brzmiały temi słowy: „W części nieurzędowej („doniesień rządowych“) mogą umieszczone być bez żadnej dalszej zmiany materiały odnoszące się do geografii, topografii, historii, archeologii, statystyki, etnografii itp., tudzież co do zjawisk i wypadków nadzwyczajnych“. Natomiast postanowiono paragrafem dodatkowym: „że w części nieurzędowej doniesieniom i uwagom treści potocznej nie można nadawać takiej formy i barwy literackiej, jaka się przyobleka zwykle rzeczy idealne, jak na przykład powieści itp.“ Ścisłejsze oznaczenie paragrafów prawnych nastąpiło dla dość częstych ostatnich czasy nieporozumień cenzorów i redakcyi dzienników rządowych. (W. Z.)

Księstwa Naddunajskie.

(Statystyczna tabela handlu w Księstwach Naddunajskich.)

W statystyce Mołdawii, wydanej w roku 1852, podaje wielki logolet *Mikołaj Sputzu* mołdawski handel według urzędowych wyciągów z departamentu finansów, jak następuje:

Przywóz artykułów w r. 1851.

Z Niemiec (i Austrii) za	9,447.200	piastrow
Z jarmarków w Lipsku	7,509.5s1	„
Z Anglii	6,750.097	„
Z Francyi	2,540.000	„
Z Turcyi	6,294.680	„
Z Rosyi	1,279.242	„

33,820.578 piastrow

Wywóz artykułów w r. 1851.

Do Austrii za	19,124.374	piastrow
Do Rosyi	1,593.898	„
Do Turcyi	41,020.845	„

61,739.117 piastrow

Cały ruch handlowy wynosił 95,559.695 piastrow. Zresztą wiadać z powyższych cyfer, że handlowa komunikacya Austrii z księstwem była najznacniejsza i stanowiła blisko trzecią część całego ruchu handlowego.

Turcya.

(Poczta kostantynopolska. — Trzęsienie ziemi się ponawia. — Ruchy wojsk w Anatolii. — Układy z Persją. — Księstwo Brabantu. — Cholera.)

Okręt „*Adria*“ zawinął z wód lewantyńskich do Tryestu, i przywiózł wiadomości z *Konstantynopola*, sięgające po dzień 23. z. m. Wstrząśnienia ziemi nie ustawały. Jenerał *Bizot* umarł. *Mehemet Basza* oświadczył, że ojcemu swemu, *Mehemet-Alemu*, chce towarzyszyć na wygnanie. Wygnanie *Mustafy Baszy* ma być odwołane. Jak słyhać, miał p. *Benedetti* wstawiać się u *Reszyda Baszy* w tej sprawie. Z *Trebizondy* donoszą z 12. z. m.: W nadmorskich okolicach, a mianowicie w stronach *Erywanu* odbywają się teraz częste pochody wojskowe. *Fejzi Basza* udał się do *Bajazid*, niektórzy zaś oficerowie europejscy do *Ardenbanu* itd., dla przyspieszenia robot fortyfikacyjnych. Rosyanie mieli podobno zająć znów *Bajazid*. Utwierdzają też i *Erzerum*. *Misya Murray'a* w Persyi podobno się nie powiodła. *William Basza* organizuje armię z wielką usilnością. Z *Baj-*

rutu donoszą z 18. z. m.: W Aleppo, Latakii i Damaszku przywrócono już spokój. Księcia Brabantu i jego małżonkę przyjmowano z wielkim wyszczególnieniem; wczoraj byli na bankiecie, a jutro lub pojutrze wybierają się do Damaszku. Z Aten donoszą z 27. z. m., że minister wyznań, Psyllas, podał się do dymisji.

Oprócz tych wiadomości morzem przywiezionych, otrzymano także i na Bukareszt doniesienia telegraficzne z *Konstantynopola*, sięgające po dzień 26 z. m. Cholera pojawiła się w Galacie, Maślaku a nawet i Pera, i zaczęto jak najspieszniej zakładać szpitale. Okręt „Curtatone“ wysłano do Brussy dla dania pomocy bawiącym tam familiom austriackim; na pokładzie okrętu tego znajdował się hr. Ludolf i baron Bruck; okręt pomieniony przywiózł z sobą 50 familii i wiadomość o zupełnym prawie spustoszeniu Brussy i o strasznej nędzy ludności tamtejszej.

Z teatru wojny.

(Depesze rosyjskie.)

Wiedeń, 3. maja. Zakomunikowano nam, pisze *Abbl. d. W. Z.* następujące depesze:

I. Jenerał Lüders donosi z *Kiszeneu* z d. 18. (30.) kwietnia: „Do dnia 14. (26.) nie zmienił się stan rzeczy w Sebastopolu. Bombardowanie zwolniło. Nieprzyjaciel pracuje powoli nad minami i szaniami, a nasze exponowane posterunki i kontreminy znacznie mu przeszkadzają. Nieprzyjaciel otrzymał posiłki z Eupatoryi; nasze są bardzo blisko (tout pres).

II. Warszawa, 20. kwietnia (2. maja) — Petersburg, 19. kwietnia (1. maja)

Od 12. (24.) aż do 15. (27.) wieczór nie zaszło nic ważnego przed Sebastopolem; ogień nieprzyjacielski zmniejszył się. Ustawiliśmy przemocą broni łańcuch posterunków na wzgórzu o 100 sążni przed bastyonem N. 5.; roboty nieprzyjaciela dla przybliżenia się ku ku twierdzy (approchés) nie postąpiły.

(Wiadomości z Krymu.)

W dniu 4tym kwietnia ogłoszona była wiadomość telegraficzna o bombardowaniu Sebastopola w dniach 28. i 29. marca (9. i 10. kwietnia). Obecnie jenerał-adjutant książę Górczakow donosi pod datą 30. t. m. (11. kwietnia) następujące o tem bombardowaniu szczegóły:

„Od 25. do 28. marca (6. do 9. kwietnia) działania nieprzyjaciela były takie same jak dni poprzedzających, to jest posuwały się zwolna za pośrednictwem podkopów przeciw Lunecie Kamczackiej, a na drugich punktach wznosił on baterie w podkopach już istniejących; ogień zaś jego był słaby i prawie tylko w jednym kierunku naszych kontr-podkopowych werków: Wołyńskiego, Selegińskiego i Kamczackiego.

„26. marca (7. kwietnia) próbował on zbliżyć się za pośrednictwem galerii minowych od strony bastyonu nr. 4ty, lecz roboty jego podziemne nie były szczególnej ważności. Dla działania przeciw niemu wyprowadzamy nowe rozgałęzienia min.

„27. marca (8. kwietnia), w ciągu nocy roboty nasze ograniczały się na koniecznych naprawach uszkodzeń pogłębieniu przykopów, wzmocnieniu nasypki i podwyższeniu trawersów.

„Nieprzyjaciel wykonywał roboty w przekopach po za cmentarzem, i przerywał ambrazury w nowej wielkiej nasypce. Po rozproszeniu się mgły, dostrzeżono, że przedłużył przykop przeciw kątowi wyskakującemu bystyonu nr. 3ci.

„Przez cały dzień ogień karabinowy na linii fortyfikacyjnej nie ustawał.

„28. marca (9. kwietnia) o godzinie 5tej rano, nieprzyjaciel rozpoczął ze wszystkich swych baterij (w ogóle z dwustu pięćdziesięciu dział) najsilniejszą kanonadę, która trwała do samego wieczora. Przytem rzucono do miasta około 20,000 pocisków; w ciągu nocy nieprzyjaciel bombardował także nader silnie. — Tegoż dnia flota nieprzyjacielska roznieciła parę, ale z powodu silnego wzburzenia morza pozostała na dawnym miejscu.

„29. t. m. (10. kwietnia) rano, nieprzyjaciel wznowił kanonadę. Oczewistym celem jego było, aby zdemontował działa naszych fortyfikacyj, używając swych dział jako baterij demontujących.

„My, ze swej strony, odpowiadaliśmy mu z powodzeniem; na wielu bateriach nieprzyjacielskich zrzadziliśmy znaczną szkodę i w niespełna cztery godziny, zmusiliśmy około pięćdziesiąt jego dział do zaprzestania ognia. Sądząc z tego, można wnioskować, że strata nieprzyjaciela była bardzo dotkliwą.

„29. marca (10. kwietnia) wcześniej z rana, statki jego znowu roznieciły parę, wyszły na morze i trzymały się na przeciw zatoki po za linią strzału, lecz ognia nie rozpoczynały; ku wieczorowi statki większe uszykowały się w dwie kolumny, trzecią stanowiły fregaty i parostatki, a wszystkie zarzuciły kotwice.

„Przez oba dni zabito nam: czterech oficerów, stu czterdziestu jednego niższych stopni; rano piętnastu oficerów, sześćset siedemdziesięciu trzech niższych stopni.

„W liczbie poległych znajdują się: waleczny i ze wszech miar godny komendant baterji, kapitan-leitnant Szemiakin i bardzo wiele obiecujący Mieczman Powalo-Szwejkowski.

„Ciężko ranieni: najbardziej odznaczający się oficerowie morskcy, leitnanci: Lwow (już umarł), Zawalyszyn i Krasowski; oraz bardzo waleczni i zdolni: podpułkownik artylerji Rosenthal i major Brzeskiego pułku piechoty Wołocki.

„W ciągu 28. i 29. marca (9. i 10. kwietnia) nieprzyjaciel zdemontował nam kilka dział i lawet, lecz takowe bezzwłocznie in-

nemi zastąpiono; wszelkie uszkodzenia w nasypce baterji, nie nader zresztą ważne, także pomyślnie ponaprawiano.

„W nocy z 29. na 30ty marca (10. na 11. kwietnia) nieprzyjaciel znowu wykonał silne bombardowanie, ale bez szczególnej dla nas szkody. 30. marca (11. kwietnia) o świcie, sześć wyborowych rot Francuskich rzuciło się na nasze lozamenty przed bastyonem nr. 5ty, opanowały je chwilowo, i zamierzając obrócić te lozamenty na przykopy, wzięły się natychmiast do roboty, lecz wyparliśmy ich kartaczami. Następnie miały miejsce jeszcze dwie potyczki ręczne, które się skończyły na tem, że lozamenty znowu zajęte zostały przez naszych tyralierów.

„Rano tegoż dnia, 30. marca (11. kwietnia), nieprzyjaciel rozpoczął ze wszystkich swych dział trudną do uwierzenia silną kanonadę, która po pewnym czasie słabnąć zaczynała, ale w końcu dnia wzmożła się znowu nadzwyczajnie.

„Załoga nasza zachowuje się po bohatersku. Strata jaką poniosła w dniu 20. marca (11. kwietnia), nie jest jeszcze dokładnie wiadomą.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Londyn, piątek. Na posiedzeniu dzisiejszym zalił się *D'Israeli* na zwłokę w przedłożeniu protokołów konferencji wiedeńskiej. Lord *Palmerston* przyrzekł, że to niebawem nastąpi i dodał, że jakkolwiek nadzieja utrzymania pokoju jest słaba, nie można jej jednak zupełnie tracić. *Peel* oświadcza, jako rząd tuszy, że niebawem powiedzie się uformować legję cudzoziemską; ajenci angielscy werbują właśnie w różnych miastach Niemiec; w ciągu dwóch miesięcy wysłano 10,000 świeżych wojsk angielskich do Krymu; milicyę pomnożono o 6412 ludzi.

Paryż, 5. maja. *Monitor* dzisiejszy zawiera dekret cesarski mianujący pana *Thouvenel* ambasadorem w Konstantynopolu; następnie dwie depesze jenerała Canroberta z d. 2. i 3. b. m., według których wzięli sprzymierzeni fortyfikacje przed bastyonem centralnym, zdobyli 8 małych moździerzy i zadali nieprzyjacielowi znaczną stratę. Wieczór d. 2. usiłowali Rosyanie odzyskać tę fortyfikację, ale gwardya cesarska odparła ich bagnetem.

Do dnia 28. z. m. odplynęło 10 parostatków holujących okręta transportowe i 4000 wojska piemontkiego z Geauy do Lewanty.

(L. k. a.)

Kiel, 3. maja 8. god. zrana. Cała flota angielska pod dowództwem admirała Dundasa opuściła właśnie port tutejszy. (W. Z.)

Kurs lwowski.

Dnia 7. maja.	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	47	5	52
Dukat cesarski	5	52	5	55
Półimperyal zł. rosyjski	10	4	10	8
Rubel srebrny rosyjski	1	57	1	58
Talar pruski	1	53	1	55
Polski kurant i pięcioletówka	1	25	1	26
Galicyj. listy zastawne za 100 zr.	92	30	92	55
Galicyjskie Obligacye indem.	72	—	72	25
5% Pożyczka narodowa	83	15	84	15

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 6. maja 1856.		złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	m. k.	—	—
„ sprzedał „ „ 100 po	„ „	—	—
„ dawał „ „ za 100	„ „	—	—
„ żądał „ „ za 100	„ „	—	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 3. maja.		w przecięciu	
Obligacye długu państwa	5%	za sto 79 ¹ / ₈ ² / ₈ ¹ / ₂	79 ³ / ₈
detto pożyczki narod.	5%	84 ¹ / ₁₆ ¹ / ₈ ¹ / ₄	84 ³ / ₁₆
detto z r. 1851 serya B.	5%	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	—	—
Obligacye długu państwa	4 ¹ / ₂ %	—	—
detto „	4%	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	—	—
detto „ „ „	3%	—	—
detto „ „	2 ¹ / ₂ %	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834	—	—	—
detto „ „ z r. 1839	—	—	—
detto „ „ z r. 1854	—	100 ¹ / ₈ ¹ / ₄	100 ³ / ₁₆
Obl. wiedz. miejskiego banku	2 ¹ / ₂ %	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%	—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%	—	—
detto krajów koron.	5%	73 ¹ / ₈	73 ³ / ₈
Akcyje bankowe	—	973	973
Akcyje n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	—	432 ¹ / ₂	432 ¹ / ₄
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	—	—	—
Akcyje kolei żel. Glognickiej na 500 złr.	—	—	—
Akcyje kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—	—	—
Akcyje kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.	—	—	—
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	—	530	530
Akcyje austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.	—	—	—
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr.	—	—	—
Renty Como	—	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 3. maja.		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych	105	—	2. m.
Augsburg za 100 złr. kur.	127 ² / ₈ ⁵ / ₈ ⁵ / ₈ l.	127 ⁵ / ₈	ano.

Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl.	126 2/3 1/4 3/8	126 2/3 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	93 3/4 1/2 1/4	93 1/2 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	— 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	12-30 28 26 27 l.	12-27 2 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	1-6 3/4 3/4 l.	126 3/4 2 m.
Marsylia za 300 franków	—	— 2 m.
Paryż za 300 franków	148 3/4 1/4 1/4 1/2 l.	148 1/2 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	— 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	—	— Agio
Ducaten al marco	—	— Agio

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 4. maja o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam 104 3/4. — Augsburg 127 3/4. — Frankfurt 126 1/2. — Hamburg 93 1/2. — Liwurna 125 1/2. — Londyn 12.28. — Medyolan 126 1/2. — Paryż 148 1/2. — Obligacje długu państwa 5% 79 1/16 — 79 3/4. Detto S. B. 5% 95 — 95 1/2. Detto pożyczki narod. 5% 84 1/16 — 84 1/8. Detto 4 1/2% 69 — 69 1/4. Detto 4% 62. — 62 1/2. Detto z r. 1850 z wypłatą 4% 0 — — — Detto z r. 1852 4% 0 — — — Detto Głognickie 5% 91 3/4 — 92. Detto z r. 1854 5% — — — Detto 3% 43 1/4 — 45 3/4. Detto 2 1/2% 39 1/4 — 39 1/2. Detto 1% 15 3/4 — 16. Obl. indemn. Niż. Austr. 5% 78 1/2 — 79. Detto krajów kor. 5% 73 1/2 — 77. Pożyczka z r. 1834 217 — 217 1/2. Detto z r. 1839 116 1/4 — 116 3/4. Detto z 1854 100 1/4 — 100 3/4. Obl. bank. 2 1/2% 57 — 57 1/2. Obl. lom. wen. pożycz. r. 1850 5% 101 — 102. Akc. bank. z ujmą 974 — 976. Detto bez ujmą — — — Akcy bankowe now. wydania — — — Akcy banku eskomp. 86 1/2 — 86 3/4. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda 195 3/8 — 195 1/2. Wiéd.-Rabskie 110 1/4 — 110 3/4. Detto Budzyniecko-Lincko-Gmundzkiej 244 — 246. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 20 — 25. Detto 2. wydania 30 — 35. Detto Edynbursko-Neuzstadtzkiej 90 3/4 — 91. Detto żegluga parowej 528 — 530. Detto 11. wydania — — — Detto 12. wydania 520 — 522. Prior. obl. Lloyd (w srebrze) 5% 92 1/2 — 93. Północn. kolei 5% 86 — 86 1/4. Głognickie 5% 79 — 80. Obligacje Dun żegluga par. 5% 82 — 82 1/2. Detto Lloyd 530 — 525. Detto mlyna parowego wiéd. 130 — 130 1/2. Renty Como 13 — 13 1/4. Esterhazego losy na 40 zlr. 81 — 81 1/2. Windischgrätz losy 29 1/4 — 29 1/2. Waldsteina losy 28 1/4 — 28 1/2. Keglevicha losy 10 1/4 — 10 3/4. Cesarskich ważnych dukatów Agio — — —

(Kurs pieniężny na giełdzie wiéd. d. 4. maja o pół do 2. po południu.)

Ces. dukatów stęplowanych agio 31 1/4. Ces. dukatów obrączkowych agio 29 1/4. Ros. imperyały 10.8. Srebra agio 28 gotówka.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 7. maja.

Obligacje długu państwa 5% 80 1/4; 4 1/2% —; 4% 63 1/2; 4% z r. 1850 — 2% —; 2 1/2% —. losowane obligacje 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 zlr. —; z r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcy bank. 986. Akcy kolei półn. —. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żegluga parowej 530. Lloyd —. Galic. l. z w Wiédniu —. Akcy niż.-austr. Towarzystwa eskompowego a 500 zlr. — zlr.

Amsterdam 1. 2. m. — Augsburg 127 3/4 l. 3. m. Genua — 1. 2. m. Frankfurt 126 3/4. 1. 2. m. Hamburg 93 3/4 l. 2. m. Liwurna — 1. 2. m. Londyn 12.27 l. 3. l. m. Medyolan 126 1/2. Marsylia —. Paryż 148 1/2. Bukareszt —. Konstantynopol —. Smyrna —; Agio duk. ces. 31. Pożyczka z roku 1851 5% 0 lit. A. — lit. B. —. Lomb. —; 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 72 3/4; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 100 3/4. Pożyczka narodowa 84 1/4. C. k. austr. akcy skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 315 fr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 6. maja.

Hr. Fredro Kordula, z Bajkowa. — Hr. Komorowski Piotr, z Bilinki. — PP. Ciepeliowski Dyon., c. k. radca krymin., z Sambora. — Zawadzki Józef, ze Stryja. — Jędrzejowski Stan., z Felsztyna. — Oczosalski Szcz., z Wiédnia. — Głogoska Anna, z Psar. — Melbachowscy Henr. i Adam, z Zaleszczyk. — Kronstein Hyp., z Kruhowa. — Lewandowski Paweł, ze Stryja. — Serwaloski Wojciech, z Brzeżan. — Rulikowski Jan, z Uhrynowa. — Schönfeld Józef, z Lubelli.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 6. maja.

Br. Eisenstein, c. k. rotmistrz, do Czerniowiec. — Br. Brunicki Józef, do Rudy. — PP. Torosiewicz Michał, do Poltwi. — Wappler, c. k. porucznik, do Ungrischbrodu. — Leleeh, c. k. porucznik, do Złoczowa. — Rulikowscy Kajetan i Józefa, do Świtarczowa. — Krzeczunowicz Józef, do Jaryczowa. — Weinfeld Józef, c. k. komisarz obwod., do Żółkwi. — Kwiatkowski Ferdyn., do Tarnopola.

Przegląd

sposzrzeżeń meteorologicznych we Lwowie w kwietniu 1855.

Średni stan barometru był 325. 483 miary paryz. przy 0 temp. w porównaniu z przeszłym miesiącem o 1. 210 wyższy.

Najwyższy stan barometru 333. 49 d. 1. o god. 2. z południa.

Najniższy 316. 60 dnia 10. o god. 10. wieczór.

Największa chwiejność przypadła przeto w tym miesiącu w 10 dniach i wynosiła 16. 89.

Średnia temperatura była 5. 29 R., o 3. 94 wyższa niż w marcu najwyższa 14. 0 d. 17. o god. 2. w południe; najniższa d. 1. o god. 6. zrana; przeto wynosiła największa różnica temperatury 17. 3.

Największe średnie ciepło dzienne przypadło na d. 17. i wynosiło 10. 13, najmniejsze zaś na d. 1. i wynosiło + 1. 49.

Dni mroźnych bez odwilży nie było w tym miesiącu.

Średnia wilgoć powietrza wynosiła 73.19, znacznie mniej, niż w marcu.

Największa 98. 1 d. 26. o god. 6. zrana.

Najmniejsza 41. 4 d. 15. o god. 2. z południa.

Panujący wiatr był Półn.-Zach., który od 22. trwał prawie ciągle.

Całkiem pogodnych dni nie było żadnych, mało pochmurnych 10, więcej pochmurnych 13, całkiem pochmurnych 7. Mgła w jednym dniu.

Śnieg i deszcz padał w 11 dniach; śnieg sam w 3.

Woda meteoryczna ze śniegu i deszczu wynosi 29. 41.

Dr. R.

Sposzrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. i 6. maja.

Pora	Barometr w mierze paryz. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zran.	325.02	+ 9.8°	76.9	połud.-zach. sł.	pochmurno
2 god. pop.	322.80	+ 17.8°	50.1	południowy sł.	"
10 god. wie.	323.14	+ 12.8°	80.2	połud.-zach. sł.	"
6 god. zrana	323.36	+ 11.9°	74.9	połu.-zach. sł.	pogoda
2 god. pop.	323.52	+ 16.6°	36.8	"	pochmurno
10 god. wie.	323.99	+ 10.2°	81.4	zachodni sł.	"

Opadnięcie w 24 godz. 1. 41.

TEATR.

Dziś: Opera niem.: „Norma.“

Jutro 9. maja (w Abonamencie).

„Massaro Massaroni Bandyta.“

Dramat w 3 aktach z francuskiego, muzyka J. Damse.

Zakończy:

„Podstarzała Panna.“

Komedyo-opera w 1 akcie z francuskiego pp. Bayard i Chabot de Bouin, muzyka J. Damse.

W piątek dnia 11. maja komedyja w 4 aktach

„Ulicznik Paryżki,“

oraz komedyo-opera

„WARJAT.“

Pan Karsznicki, nowo angażowany artysta, będzie miał zaszczyt po raz pierwszy wystąpić w rolach: „Jenerała Morin“ i „Szlachcica Hulakowskiego“.

KRONIKA.

Oprócz znacznej ilości rozmaitych rzeczy kosztownych złożyli fiakry paryscy w roku zeszłym w policyi sumę 179.786 franków znalezionej w powozach swoich w banknotach i monecie brzęczącej. Prefektura policyi wyznaczyła nagrody dla woźnic odznaczających się uczciwością.

Dnia 20go kwietnia zaczęła iść kra na Newie. W przeciągu 140 lat puściła ta rzeka już pięć razy d. 20. kwietnia; mianowicie w latach 1712, 1766, 1778, 1782 i 1799.

Szanowny ksiądz Olivieri, który, jak wiadomo, zajmuje się jak najgorliwiej wykupywaniem dziatwy murzyńskiej z niewoli, przybył 27. z. m. z Afryki do Tryestu z 27 dziećmi murzyńskimi, między którymi było 7 niemowląt.

P. Pitzipios, Grek, rodem z Chios, który od dłuższego już czasu pracuje nad wielkim dziełem, i usiłuje w niem wyłożyć właściwe nauki dogmatyczne kościoła wschodniego, ogłosił teraz w Rzymie pierwszy tom dzieła swego w języku francuskim. Książka ta wyszła kosztem papieża z drukarni propagandy.

Dnia 25. kwietnia sprzedawano w Paryżu w drodze licytacji adres do ludu znaleziony u Karoliny Corday, i pisany własną jej ręką. Autograf ten jest tem cenniejszy, zwłaszcza że w ogóle jest tylko trzy czy cztery takich zabytków. po Karolinie Corday. Cena wywołania była 300 fran., dano zaś 770 fr.

Roku 1853 zakazano ustawą w państwie Maine (w Ameryce północnej) drobnej sprzedaży czyli wyszynku trunków gorących. Większa część ludności była za tą ustawą, i przyspieszyła ją nawet podaniem petycji. Roku 1852, rokiem więc przed wydaniem tej ustawy, okazała się potrzeba nowych zabudowań na więzienia i domy ubogich, gdyż dawniejsze były za szczupłe. Teraz zaś za ledwie we dwa lata po wydaniu ustawy wystawiono w Portland, stołecznem mieście państwa Maine, na sprzedaż publiczną tak więzienia jak i domy ubogich, gdyż stoją próżno. Innych 11 państw amerykańskich wzięwszy sobie ztąd przykład, ogłosiło taką ustawę u siebie, a niedawno uczyniło to i państwo Wisconsin. Tak więc w 13 już państwach zakazano drobnej sprzedaży spirytusów.